

TALLINNA POLÜTEHNİK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 14 (899)

Reede, 21. aprill 1978

XXIX aastakäik

22. aprill – V. I. Lenini mälestuspäev

* V. I. Lenin Punasel väljakul, Moskva, 1. mai 1919. Filmi-kaader.

ÜKS NETA PÄLUN

Tuleval teisipäeval, 25. aprillil algab Moskvas meie kodumaa noorte suurfoorum – ÜLKNÜ XVIII kongress. Eesti üliõpilaskonda sõidab Moskvasse esindama meie instituudi komsomolisekretär Igor Mihelson. Alljärgnev hetkintervjuu temaga pärineb möödunud RSP-nädalast, komsomolijuhile eriti töörohkest ja kiirest ajast.

* MILLISTE MÕTETEGA SÕIDAD MOSKVASSE?

Kaasa on võtta kindel veendumus, et meie vabariigi kõrgkoolide kommunistlikud noored on oma ülesannetega hästi hakkama saanud; tõsiselt suhtutakse õppimisse, õpinguaastail kujuneb aktiivne eluhoiak, tubli on EÜE tegevus.

Võib-olla on suursündmuste puhul kohatu rääkida puudustest. Ent pidupäevade leninlik tähistamine tähendab ju ka seda, et kõige märkimisväärse ja positiivse kõrval ei tohi (ka pidupäevadel!) unustada argipäevaprobleeme ning kitsaskohti.

Kui ühel loengul näiteks on rühma 25-st tudengist kohal

ainult 7? Kas see on juhuslik pisiasi? Selles näiliselt ehk mitte väga tähtsas ilmingus peitub tegelikult ju üliõpilase suhtumine tema põhitegevusse – õppimisse. Arvan, et meie riigi konstitutsioonis kirjas olev OIGUS haridusel peaks üliõpilase jaoks tema õpinguaastail muutuma rangelt KOHUSTUSEKS: oled kõrgkooli sisse saanud, siis tea ja tunnetä ka, milleks sa siin oled. Selline vastutustundlik suhtumine õppimisse peaks algama juba enne kõrgkooli, juba keskkooliaastail. Siit tulenebki kõrgkooli komsomolitöö üks väga tähtis tööloik, ja nimelt: šeflustöö keskkoolidega. Meie komitee šeflussektor on tänavu tublisti tegeutsenud, möödunud nädalal näiteks sündis sektori eestvõtmisel uus klubi – õpilasklubi TPI juures. Arvan küll, et otsest kasu on šeflussektori tegevusest palju, olgugi, et tema töö vilju ehk kohe maitsta ei saa.

Meie maa kommunistlike noorte kongress seab suunad ja ülesanded lähemaiks aastaks, annab uusi mõtteid ja tuuli komsomolile, sealhulgas ka kõrgkoolide komsomolitöösse. Kongressimuljeid ja -mõtteid jagan kindlasti ka meie ajalehe veergudel.

Nõukogude üliõpilane

Viis üliõpilasaastat pole üksnes eriala omandamise, vaid ka kodanikuks kasvamise aeg. Kommunismi ehitamisest kõneldes rõhutas sm. L. I. Brežnev ühe esmajärgulise ülesandena vajadust kasvatada inimestes ideelist suhtumist töösse, püüdu kõrgete ühiskondlike eesmärkide poole.

Mistahes tegevuses pole tähtis mitte üksnes see, mida inimene teab või oskab, vaid ka see, milline ta ise on. Hindamatu väärtus on tööarmastusel, kodanikuaktiivsusel, külbelisusel. Kõrgkoolide õppejõudude ja ühiskondlike organisatsioonide ülesanne on kasvatada spetsialiste, kelles oleksid teadmised ja veendumused kindlalt ühendatud.

Just seepärast on tänapäeva kõrgkooli üheks iseloomustavaks jooneks süsteemsus ja konaplekssus, õppe- ja kasvatustöö ühendamine.

Noore inimese maailmavaade ei kujune ainult ühiskonnateaduste loengutes või seminarides, vaid ka erialainete õpetamises. Ka siin peituvad õppejõu jaoks suured võimalused avaldada mõju üliõpilase isiksusele. Kasvatustöö erinevad suunad – poliit-, töö- ja internatsionaalne kasvatus moodustavad ühtse süsteemi.

Marksistlik-leninliku teooria põhitõed kinnistuvad ühiskondlik-poliitilises praktikas, mis arvestab aktiivsuse kõiki vorme: osalemist teadusringides, konverentsides, kolmandas semestris, ühiskondlikus töös. Üliõpilasaastail peab süvenema huvi kõige uue vastu, tahe täiendada oma teadmisi. Nende omaduste kujunemisele aitab kaasa üliõpilaste osalemine kateedrite uurimistöös. Näiteks osales Vladimir Politehnilise Instituudi baasil korraldatud ülevenemaalises üliõpilastööde teaduslik-tehnilises ülevaatuses tudengeid rohkem kui 300-st Vene NFSV kõrgkoolist. Üliõpilastööde näitused ja konkursid on saanud traditsiooniks kõikides liiduvabariikides.

Mõningates õppeasutustes pannakse põhiorhk töös üliõpilastega rangele kontrollile, distsiplinaarabinõude rangele süsteemile. Kuid praktika on näidanud, et selliste kasvatusmeetoditele tuginemine toob ohvriks loominguilise ühega anna lõppkokkuvõttes soovitud tulemust.

Väga tähtis on kasvatada üliõpilastes kindlaksjäämist valitud erialale, andes võimaluse aktiivseks eneseteostuseks. Selles on kõrgkoolidel väärtuslikke kogemusi: Moskva Riikliku Ülikooli mehaanika-matemaatikateaduskonna üliõpilased osalevad edukalt üleliidulise matemaatika-kaugõppekooli töös, Moskva Füüsika ja Tehnika Instituudi tudengid vastava füüsika-tehnika-kooi töös. Täskendi Tekstiili- ja Kergetööstusinstituudi juures tegutseb üliõpilaste moemaja, Moskva Arhitektuuri Instituudi üliõpilased osalevad aktiivselt arhitektuurimälestusmärkide loomises Moskva-lähedastes paikades.

Hindamatu väärtusega on ühiskondlike erialade teaduskonnad, kes koolitavad igal aastal ligi 800 tuhat üliõpilast.

Füüsiline ja ideelise kasvatus saavad üliõpilased igal aastal ehitusrühmades. Möödunud suvel täitis Üleliiduline Üliõpilaste Ehitusrühm kapitaal mahutusi ja andis toodangut rohkem kui 1 miljardit 300 miljoni rubla eest. Üliõpilased said initsiaatoriks ettevõtmises «Kodumaa teed», mis haarab autoteede rajamise, heakorrastamise ja remondiga seotud töid. Kuibõševi ülikooli looduskaitseringi liikmed sooritavad ringkäike jahimajandis, Ivanovo põllumajandusinstituudi üliõpilased on võtnud oma šefluse alla Suure Tsamaasõja invaliidid. Kõik see on rõõmutav, sest aitab ju ühiskondlik töö omandada aktiivset eluhoiakut.

Ees seisab suursündmus nõukogude noorsoo elus – ÜLKNÜ XVIII kongress. Liggi viis miljonit üliõpilast-kommunistlikku noort lähevad kongressile vastu uute saavutustega õppe- ja loomnetöös, spordis, ühiskondlik-poliitilises tegevuses.

(Lühendatult ajalehest «Izvestija», nr. 71, 1978).

LAUPÄEVAKULE!

TPI parteikomitee, rektoraat, komsomolikomitee ja ametiühingukomitee kutsuvad instituudi üliõpilasi, õppejõude, teadureid, teenistujaid ja töölisi osa võtma üleliidulisest kommunistlikust laupäevakust. Järgides meie instituudi traditsioone oleme planeerinud tööd nii, et üliõpilased täidavad laupäevakuülesandeid pühapäevadel (16. ja 23. aprillil), õppetööst vabad õppejõud, teadurid, teenistujad ja töölised aga töötavad laupäevakul 22. aprillil.

Laupäevaku staap TPI-s on koostanud tööde ühikasjaliku

plani teaduskondades, kateedrites ja allasutustes. Meie kollektiivi ülesanne on õppehoonete ümbruse heakorrastamine, uurimislaborite, ühiselamute, spordihoonete korrastamine.

Instituudi parteikomitee, rektoraat, komsomolikomitee ja ametiühingukomitee avaldavad veendumust, et kõik meie kollektiivi liikmed võtavad aktiivselt osa laupäevakust ja täidavad neile seatud ülesanded.

PARTEIKOMITEE
REKTORAAT
KOMSOMOLIKOMITEE
AMETIÜHINGUKOMITEE

RAHVASTE SÕPRUSE PÄEVAD

andsid värvi meie üliõpilaste ettevõtmistele möödunud nädalal.

ESMASPÄEVAÕHTUSEL KONTSERDIL

aulas laulsid festivalisaarest Kuubast (ja panid ka saalitäie publikut kaasa laulma) Heidy Tamme ja Nikolai Samohvalov.

Kontserdi teises osas esines populaarne «Fix», solistid Silvi Wrait ja Tarmo Pihlap.

Kontserdi sissetulek läks ülemaailmse noorsoo- ja üliõpilaste festivali fondi.

TEISIPÄEVA HOMMIKUL

käis tõsine arutelu kõrgkoolide komsomolikomiteede juhtimise ja tööstili tähtsusest. Meie poolt esinesid ettekannetega komsomolikomitee sekretäri asetäitja Ants Liimets, komitee liikmed Kaljo Karilaid ja Tarmo Veer ning mehaanikateaduskonna üliõpilane Arkadi Vinnik. RSP ja UTU konverentsi külalistest olid arutelul esinud Moskva Energeetika Instituut, Moskva Füüsikainseneride Instituut, Vilniuse Riiklik Ülikool, Täskendi Politehniline Instituut, Tuula Politehniline Instituut, Riia Politehniline Instituut.

ÜLIÕPILASBALLIL

said omad ja külalised kokku Tombi-nim. Kultuuripalees teisipäeva õhtul. Tähtsiti, Mängisid ansamblid «Eufoonia» ja «Vitamiin».

RAHVASTE SÕPRUSE KONTSERT

kutsus publiku kolmapäeva õhtul aulasse. Esinesid meie taidluskonkursi parimad ja külalised. Naudingut pakkus vene keeles tegutsenud teatriklubi stuudiolaste kompositsioon «Corrida» (tekst Jevgeni Jevtusenko järgi).

PIDULIK VASTUVÕTT

Taidlejate Majas toimus eile õhtul. Austati UTU konverentsil parimate ettekannetega esinenuid. Külalistel oli võimalus oma silmaga näha vana lossi uut elu.

NEUTRONIPOMMILE – EI!

Nii nõuti täna pealeõunal toimunud solidaarsusmitingul. Mitingule järgnes RSP pidulik lõpetamine. Täna õhtu aga veedavad külalised huvialaklubide korraldatud puhkeõhtutel.

ÕPPERÜHMADEVAHELISE SOTSIALISTLIKU VÕISTLUSE

kokkuvõtete põhjal on praegu esirinnas õpperühmad AA-21 ja AV-87, EE-21 ja EE-82, KA-21 ja KO-81, LR-41 ja LS-87, MM-27 ja MA-82, TT-21 ja TT-61.

TEISIPÄEVA FILMIKLUBIS

naerutas rahvast kinolinalt maailma andekamaid kinokomikuid H. Lloyd. Õhtu teises osas tutvuti prantsuse filmikunstiga.

LOENGUSARJA VÄRVIDEST

Tallinna kõrgkoolide tudengitele jätkas kolmapäeval ERKI-is MÄRT Bormeister. Lisaks olid diapositiivide mitmetest maailma maadest.

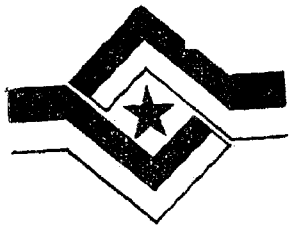
APPI!

Tallinna ja Klooga vetelpäejaamad võtavad suveks tööle tuukreid ja madrus-vetelpäestjaid. Kirja panna saab Tallinna Vetelpäejaama ülema Juures Piritel Kloostri tee 8 esmasp. kell 14–16 ja reedel 9–14 või tel. 439-222, ja Klooga Vetelpäejaamas, tel. 745-224.

Rahvaste sõpruse päevad

EÜE, ÜTÜ, ÜKB... Ja veel üks lühend on üliõpilaselus kindla eluõiguse võitnud — RSP, mille taga peitub mõiste RAHVASTE SÕPRUSE PÄEVAD.

Kevadine aprill on meile alati tulnud koos külalistega, sõbruspäevade organiseerijatele kiire ajaga ja kordaminekuist saadud rõõmuga, uute sõprade ja jäävate muljetega. Nii oli ka tänavu, mil TPI RSP kutsus külalisi Tallinna juba kaheksateistkümneks korda.

Täna, nädala lõpupäeval reedel toimuvad sõbruspäevade viimased üritused. Öhtul ootavad külalisi meie huvialaklubid, et rääkida, kuidas saab vaba aega veeta tipikas; et kuulda, mida huvitavat võib tudeng pärast laboreid-loenguid teha Riias, Minskis, Taškendis, Budapestis...

See Sven Arbeti võetud foto on pärit sõbruspäevade avamiselt. Objektivi ette on jäänud külalised Tbilisi Polütehnilisest Instituudist.

ÜTÜ — huvi, tahe, juurdlev mõte

kursustel on just referatliivsed tööd need, mis võivad ÜTÜ vastu sügavamalt huvi äratada, sest mis lepingulist tööd või tõsisemat asja sa esimesel kursusel ette võtad!

Tõnu Lumberg: «Selge on see, et kes ikka peale kohustusliku õppeprogrammi midagi lisaks ei tee, see ÜTÜ liige ei ole. Referaatigi võib ju teha kahte moodi: nii, et saaks kaelast ära, ja nii, et oleks hästi tehtud.»

Ilmselt võib ÜTÜ-ga sõlmitud sidemete alguseks olla tudengile just see hästi tegemine, ise otsimine ja juurdlemine, mille tulemusena kaasvõti õppeprogrammis ettenähtud ülesanne saab tehtud üle keskmise, äratav huvi seda hindavas õppejõus. Hea hinnang omakorda süvendab huvi asja vastu ka tudengis endas. Nii et — põhiline on huvi asja vastu, tahe teha üle õppeprogrammi? Kas jah?

Ahto Kaas: «Arvan küll nii. Ajendiks võib olla hea algus. Mina näiteks tegin ÜTÜ-ga algust juhuseks, kui nii võib öelda. Koostasini praktikaaruannet, juhendaja vaatas, et tuli hea välja, saatis edasi konkursile. Süda hakkas kergelt öeldes piinama: kuidas nii, ma ju eriti ei pingutanudki? Aga mis siis saab, kui pisut pingutaks? Ja nii tekkiski tahtmine tõsiselt proovida.»

T. L.: «Minuga oli täpselt niisamuti. Oli tegemist lepingulise tööga, kus pidin kokku panema programmi. Lugu oli keeruline, kuskilt ei osanud nõugi küsida. Aeg läks ja läks, tähtaeg lähenes. Sügisel sain õige otsa kätte, töö hakkas minema ja meeldima.»

Teatavasti on üliõpilasel, eriti tehnikatudengil vanematel kursustel võimalik ÜTÜ kaudu käed külge panna praktilisele tegevusele, kateedri poolt tehtavatele lepingulistele uurimistödele. Mõõdunud aastal maksti üle 12% lepinguliste uurimistöde palgafondist välja üliõpilastele. Kas lepingulise töö tegemine (ja raha saamine) on üliõpilase jaoks ÜTÜ-s tegutsemise stiimuliks?

Jah on, aga mitte põhiliselt ja ainukeseks. On ka teisi stiimuleid. Näiteks: kui kirjutatakse referaati ja teen selle hästi, või teen lepingulist tööd, siis on õppejõul, kes nimetatud aines eksamit vastu võtab, minu suhtes kujunenud küllaltki positiivne arvamus. Mitte et ma eksaminahinde päris muidu kätte saaksin, aga tugevam tunne on eksamil minna küll, kui tunned, et oled asja lähemalt ja üle eksampileti piiride uurinud, ning et õppejõudki seda tunnet teab.

Suur stiimul on muidugi ka konverentsidel esinemine, konkurssides osalemine. Ettekande tegemine annab enesekindlust, esinemisjulgest, arendab keeleoskust. Näiteks tuleb igakevadisel Balti liiduvabariikide ÜTÜ konverentsil peetav ettekanne tudengil enamasti oma jõududega vene keelde tõlkida.

Millised on üliõpilase ja juhendaja suhted ÜTÜ liinis? Kas tudengile on mõnikord tunnetatav õppejõu-juhendaja selline (olgu küll harva esinev) suhtumine (eriti lepinguliste töde puhul): tudengist pole suurt kasu, kindlam on ise ära teha?

Tiit Hein: «Õppejõud peab ikkagi «näpuga näitama», mida teha, sest üliõpilasel päris omast pealt hakkama saada on raske.»

T. L.: «Õppejõud näitabki, mida teha, üliõpilase ülesanne on uurida, kuidas teha.»

T. H.: «Õppejõul peab üliõpilane saama põhimõtte, konkreetset tuleb mõelda ikkagi tudengil enesest. Küll siis ka välja tuleb.»

A. K.: «Kui õppejõud üliõpilast päriselt ei usalda, võib ta ju kontrollimise mõttes anda sama ülesande kahele tudengile. Nii ongi tehtud. Näiteks lasksid mainealmentide kateedri õppejõud mitmel tudengil üle poolleoleva lõikepingi välise kujunduse paberile panna, nii nagu tudeng seda näha oskas. Kui sellest muud kasu põinud, siis vähemalt said õppejõud ise mitme joonise pealt kokku ehk mõne hea idee.»

Läheme kaks nädalat tagasi, Kaunase konverentsi juurde. Milliste muljetega sealt tulite?

T. H.: «Konverents oli väga hästi organiseeritud. Elasin»

uues üliõpilaselinnakus, ajakavast peeti raudselt kinni.»

A. K.: «Kui üldse midagi negatiivset märkida, siis ehk seda, et paremaid ettekandeid oleks võinud rohkem esile tõsta. Oli aga nii, et sektsiooni töö lõpetamise aeg polnud kõigile osavõtjatele teadagi. Ei selgitatud välja ka paremaid töid, kõik esinenud said medalid. See on natuke ebaõiglane: meie sektsioonis näiteks tehti kaks tööd lausa maha, aga lõpuks said nende autorid täpselt samasugused medalid nagu ka kõige paremate töödega esinenud. Tuleval aastal on see suur ÜTÜ konverents TPI korraldada, siis peaksime tööde esiletõstmise üle veidi paremini mõtlema.»

Rääkisime kolme tudengiga, kes ÜTÜ-st sugugi eemal ei seis: kõik nad osalesid Kaunase konverentsis, Tõnu Lumberg on raadiotehnika ringi ja Ahto Kaas ehitusmaterjalide ringi esimees. Meie vestlusringis põinud seekord ÜTÜ töde juhendajaid. Kui üla pool kirjapandud neis mõtteid või vastuväiteid äratas, on TP hea meeleolu nõus neid avaldama.

Vahendas ja vahelõigud seadis HILLE KARM
Fotol vasakult: Tiit Hein, Tõnu Lumberg, Ahto Kaas.

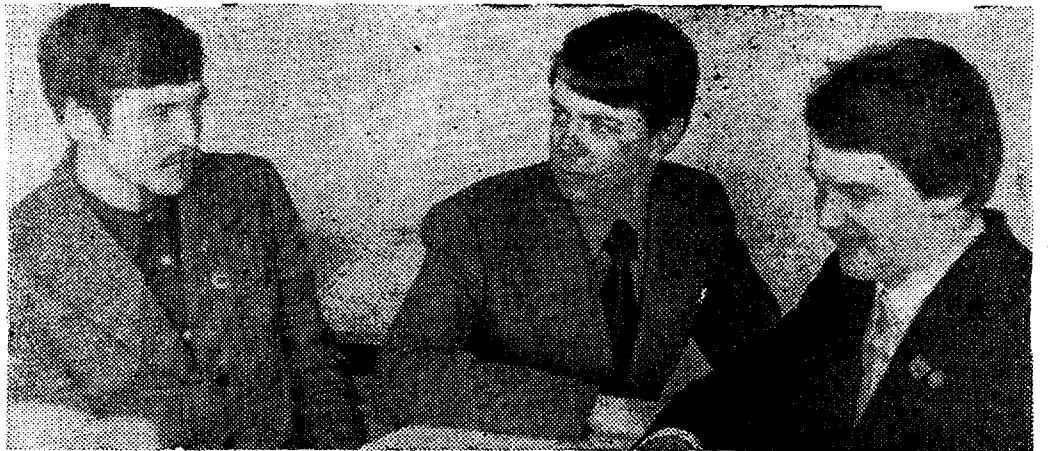
Kenast vanasõnast hoolimata, mis ütleb, et tibusid loetakse sügisel, on tudengite võimete proovid ja oskuste kokkulükkemised ikka enamasti kevadisel ajal. Iga aasta märtsis-aprillis toimuvad ÜTÜ konverentsid. Praegu on vast sobivaim aeg ÜTÜ pidupäevast (aga sellega seoses paratamatult ka argipäevast!) poolest kõnelda: sellel nädalal kestab TPI ÜTÜ XXX konverents, 3.—7. aprillini aga näitasid meie tudengid oma teadmisi ja esinemisoskust Kaunases, Balti liiduvabariikide, Valgevene ja Moldaavia tehnikakõppeasutuste ÜTÜ konverentsil.

Esmapäeva pärastlõunal oligi TP toimetuse vestlusringis teemaks ÜTÜ.

Tänavustest ÜTÜ konverentsidest ja ÜTÜ-st kui tudengielu ühest osast rääkisid Tiit Hein ja Tõnu Lumberg (mõlemad LR-81) ning Ahto Kaas (ED-61). Annamme lugeda nende mõtteid koos toimetusepoolsete vahetusimuste ja -kommentaareidga.

Mõõdunud aasta andmeil tegeles ÜTÜ-s meie instituudis 4765 üliõpilast, s. o. 93,5% päevase osakonna tudengeist. Siit võib ehk teha järelduse: ÜTÜ on üliõpilase juurde kuuluv, peaaegu kohustuslik tegevus, s. t. kui kord oled tudeng, siis pead ka (üliõpilaste) teadust tegema? Kuidas paistab selline järeldus tudengi poole pealt?

Sellest võib ehk ka nii aru saada, et ÜTÜ töö tegemine pole üldse mitte midagi õppetöövälist? Nii küll ei ole. Kui ehk osaliselt, siis noorematel kursustel, kus õppeülesannetena tehtud referaadid võidakse saata konkurssidele ja nad lähevad ÜTÜ arvestusse. Aga sealgi — eks edasi saadetakse ikka ainult paremad tööd! Ja noorematel

10 AASTAT KUNSTI-PROPAGANDAT TPI-s

13. aprillil kogunesid TPI kujutava kunsti rahvällikooli kuulajad ja külalised aulagagusse auditooriumi, et tähistada väikest juubelit. Nimelt on möödunud 10 aastat ajast, mil alustati TPI-s kujutava kunsti regulaarset propagandat. Esialgu käis töö loengutsükli vormis ja kuulajaid oli tavaliselt mitte rohkem kui 20—30 inimest. Alates

1971. a. sügisest on meil aga pidevalt töötanud kujutava kunsti rahvällikool, kus kuulajaid aegajalt kuni 200. Esimese loengu rahvällikoolis («Kuidas mõista kujutavat kunsti?») pidas J. Kangilaski. Aastate jooksul on meil esinenud terve rida vabariigilist tuntuid kunstiteadlasi nagu L. Soompää, V. Raam, J. Keevallik jt. Teemadki on olnud väga erinevad — alates antiikkunstist kuni tänapäeva kunstini nii meil kui Läänes.

1977/78. õppeaasta loengud on kandnud osaliselt spetsiifilist iseloomu, valgustades uusi seisukohti nõukogude kunstiteaduses. Nii on näiteks lugu Jüri Keevalliku esinemistega XX sajandi vene kunsti ja Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni järgsete nõukogude kunstinike loomingu tutvustamisel. Kunstiteadlase E. Lambi loengud pakkusid aga täiesti uutset materjali XX sajandi esimeste aastakümnete eesti kunstist. Samuti oli väga huvitava kuulata Jüri Keevalliku ülevaadet XVIII sajandi portreest Eesti ja Liivimaal. Selle õppeaasta viimasel loengul 27. aprillil selgitab J. Kangilaski tänapäeva keerulisi kunstinähtusi läänemaailmas.

Loengute sõnalist osa on alati saatnud pildimaterjal: 40—50 värvilist ja must-valget diapostiiivi loengu jooksul.

Lisaks loengutele on pidevalt korraldatud õppekursioone nii Tallinna kunstinahtustega tutvumiseks kui ka Leningradi ja Moskva kunstiumeumide väljapanekute uuri-

miseks. Mitmel korral on käidud ka naabrite lätlaste ja leedulaste kujutava kunsti teoseid vaatamas. Sel õppeaastal on käidud Leningradis, 19.—23. aprillini toimub ekskursioon Moskvasse. Kavas on originaalsete abil korjata kõike seda, mida teoorias on loengutel kuulatud-nähtud.

Kõigi kujutava kunsti rahvällikooli ettevõtmiste ühiseks eesmärgiks on pakkuda TPI-s võimalusi end arendada-kasvatada esteetika vallas, kuhu kuuluvad ka kujutava kunsti arusaamine ja ta nautimine nõuab ju järjest enam mitmesuguseid kunstiteoreetilisi eelteadmisi. Nende teadmiste pakkumine ongi meie rahvällikooli ülesanne, et arendada-laiendada mitmekülgselt arenenud inimese huvideringid.

13. aprillil toimunud kokkutuleku pidulikus osas esines lühikese ülevaatega rahvällikooli semestri käekäigust ja töö tulemustest prorektor E. Tamm. Onnitiusti andis edasi ENSV Kunstnike Liidu poolt E. Ootsing, kes ühtlasi tutvustas I hoones välja pandud näitust «A. H. Tammsaare Nõukogude Eesti graafikute loomingu». ENSV Kultuuriministeeriumi aukirjad ja lilled andis edasi ühingu «Teadus» esindaja.

Jääh vaid soovida — igauks TPI kollektiivist kaalugu tulevikus võimalust osa võtta kujutava kunsti rahvällikooli tööst!

ELFRIEDE MÄGI

SÜNDMUSROHKE NÄDAL

Aprilli algus oli kuljuslastele eriti huvitav. 3. aprillil toimus Moskvas Leninliku Komsomoli preemia ametlik kätteandmine ja pidulik kontsert M. Gorki nim. Moskva Kunstiteatris.

Moskva võttis meid vastu kevadiselt sooja ilmaga ning tüüpilise kärarikusega. Linna-ekskursiooni väljel saime põgusa ülevaate Moskva minevikust, olevikust ja tulevikust. Meil oli ka piisavalt vaba aega, et kõnelda Moskva tänavail. Huvitava elamuse pakkus õine vahetõde Moskva minevikust. Kõige enam sööbis müllu aga teater, kus tantsisime. Laval pidid üllatusega tõdema, kui väike sa süsiki oled. Ärevus tungis hinge, kui heitsime pilgu saali, kus nii parter kui ka kolm rüdu olid rahvast tulvil. Esitasime põimiku eesti rahvatantsudest, mis koosnes «Hiivalt-sist», «Kaera-Jaanist» ja «Kuljusest».

Talinnasse jõudsime kolmapäeva hommikul. Balti jaama oli tulnud meid vastu võtma TPI AM kvartett, kes väga lustaka laulu saatel tantsis omaloomingulise tantsu kahele paarile. Kohal olid ka fotokorrespondent ja reporter Eesti Raadiost.

Laupäeval, 8. aprillil andsime emadele, isadele, sugulastele ja tuttavatele Taidelejae Majas kontserdi. See oli ka meie noorema segarihma esimene esinemine. Pärast kontserti said kõik tantsu keerutada ning vahelduseks ka veidi pead murda viktoriaanis, kus tuli teadmisi näidata «Kuljuse» kohta. Raskust pakkus küsimus: mida teeb kuljuslane, kui ta parajasti ei tantsi ega maga? Kui tahad vastust teada, siis tule rahvatantsuga tegelema!

KATRIN KALDME LS-61

* Majandusteaduskonna dekaan J. Toomaspoeg võistluse II voo avamas.

A. Kamratovi foto

Majandusalane teadmivõistlus

Eesmärgiga suurendada keskkooliõpilaste huvi majandusprobleemide ja majandusteaduse vastu organiseeriti TPI majandusteaduskonna dekaani dots. J. Toomaspoega initsiatiivil majandusalane teadmivõistlus. Seekordne üritus oli teine omalaadne. Esmakordselt toimus teadmivõistlus 1972. aastal. Tookord oli idee algatajaks TPI statistika kateedri juhataja prof. U. Mereste.

Võistluse peakomisjoni esimeheks oli Eesti NSV TA Presiidiumi teaduslik peasekretär akadeemik A. Kõörna ning liikmeteks TPI statistika kateedri juhataja prof. U. Mereste, TPI TRÜ ja EPA majandusteaduskondade dekaanid dotsendid J. Toomaspoeg, V. Krinal ja H. Piho, ENSV Haridusministeeriumi Koolivalituse juhataja asetäitja A. Eglon ja ELKNU KK koolinoorsoo ja pionieride osakonna juhataja V. Raagmets. Organiseerimiskomis-

joni esimees oli TPI vanemõpetaja V. Rajangu ning liikmeteks R. Kaarepere, A. Kamratov, R. Viitmaa, K. Luup ja I. Pihele TPI-st, E. Uim ENSV Haridusministeeriumist, P. Sookruus ja P. Kaidoja ELKNU Keskkomiteest.

Võistluse esimese voo küsimustik avaldati «Noorte Hääles» tänavu 2. veebruaril. Õpilased esitasid kirjalikult vormistatud vastused, kokku laelus 148 tööd 152 õpilaselt. (3 tööd olid kollektiivsed). Nendest selgitati 42 parimat, kes kutsuti Tallinna. Teise voo TPI majandusteaduskonnas tuli 30 õpilast. Selgitati kuus parimat, kes pääsesid edasi III voo, mis toimus ETV-s. I ja II voo toimusid kirjalikult, III voo pidid õpilased oma teadmisi esitama žüriile, kuhu kuulusid akadeemik A. Kõörna (esimees), professorid U. Mereste ja R. Hagelberg, dotsendid J. Toomaspoeg ja H. Piho, ELKNU KK osakonnajuhataja V. Raagmets, Eesti NSV Haridusministeeriumist A. Eglon ja TPI-st allakirjutanu.

Kõige paremini majandust tundvaks keskkooliõpilaseks tunnistati Veiko Tali Keila 1. Keskkooli 11. klassist. Teise ko-

ha sai Tallinna 44. Keskkooli 9. klassi õpilane Juhani Väljajaga, kolmanda koha Vappu Vabar Tallinna 7. Keskkooli 11. klassist, neljanda koha Ulvi Simmo Pärnu 2. Keskkoolist. 5. ja 6. koht läks jagamisele Tartu 5. Keskkooli 9. klassi õpilase Margus Maseri ja Valga 1. Keskkooli 11. klassi õpilase Ülle Kitse vahel.

Õpilased tutvusid TPI-ga, kohtusid TPI ja EPA majandusteaduskondade dekaanide J. Toomaspoega ja H. Piho ning TRÜ rahanduse ja krediidikateedri juhataja R. Hagelbergiga. Kohtumisõhtul tutvustati õppimisvõimalusi vabariigi kõrgkoolide majandusteaduskondades, kuulati-vaadati TPI taidlejaid, käidi teatris, tutvuti Eesti NSV Rahvamajandussaaduste Näituse väljapanekutega, saadi ülevaade ETV kõõgipooldest.

Õpilastega vesteldes jäi kõlama arvamus: oleks soovitatav korraldada ka teadmivõistlusi, mis tutvustaks insenerialasid, mida kooliprogramm ei suuda piisavalt tutvustada. See oleks heaks reklaamiks ka TPI-s õpitavatele erialadele. Nii näiteks on 1972. a. majandusalase teadmivõistluse 40-s "ises voolus osalenud õpilastest kaheksa tänaseks lõpetanud TPI või TRÜ majandusteaduskonna, kaks õpivad veel TPI majandusteaduskonnas.

Organiseerimiskomisjoni esimees, tootmise ökonomika ja organiseerimise kateedri vanemõpetaja

VÄINO RAJANGU

TERITATI MÄLU

Millega on maailma kultuurilukku läinud itaallane Carlo Collodi? Kui pikk on vanakreeka mõõtühik staadion? Kes on Nõukogude Eesti kirjanik, üks mootorsae «Družba» leiutajaist? Keda peale lindude nimetatakse metshanedeks? Millises riigis asuvad Moraavia väravad?

Neile ning paljudele teistele küsimustele tuli vastata majandusteaduskonna komsomolibüroo korraldatud mälumängus. Mängujuhid olid Uku Tuul (TE-41) ja Priit Kasepalu (TP-41). Viktoriini aitas sekretärina läbi viia Piret Puun (TP-41).

Kolmes eelvoorus kohtusid kursuste kaupa 14 viieliikmelist võistkonda. Esmakursuslaste voo andsid lisaküsimused esikoha TI-21 esindusele, järgnesid TM-21 ning TE-21. Teises vooorus oli parim TR-41, TP-41 ja TE-41 ees. Kolmanda kursuse tasavägises kohtumises järjestusid võistkonnad: 1. TI-61; 2. TE-61 ning 3. TM-61.

Et vanemate kursuste osavõtt mälumängust oli loodetust tagasihoidlikum, jäid auhinnakohad noorematele. Finaalis kohtusid TR-41, TI-21, TM-21 ja TP-41 esindused. Pärast esimest kolmandikku oli võistkondade punktiseis enam-vähem võrdne. Siis tegi TP-41 esindus (Kaja Riisalu, Piret Kann, Tarmo Veer, Jüri Mõis ja Raivo Lillemets) vahespuurdi ning asus võistlust juhtima. 2. ja 3. koha pärast pidasid pineva duelli TM-21 ja TR-41 võistkonnad. TM-21 pani oma paremus maksma, kuid viimasel kolmandikul TP-d enam püüda ei suudetud.

Parimate mälumängurite lõppjärjestus: 1. TP-41, 2. TM-21, 3. TR-41, 4. TI-21.

TP-41-s on palju mälumänguhuvilisi. Nii esinesid eelvoorus ka Kristel Leppik, Ruth Salumäe, Jüri Einroos ja Madis Uusmaa.

Raskeimaks osutusid küsimused ajaloost, kahjuks ka TPI ja majandusteaduskonna elust. Hästi tunti sporti, kirjandust ning loodust. Õigete vastuste protsent oli 58. Kümnele küsimusele ei andnud aga ükski võistkond täpset vastust.

Lõpetuseks artikli alguses esitatud küsimuste vastused. Carlo Collodi on Buratino kuu looja. Mõõtühik staadion võrdub 192,27 meetriga. Kirjanik ja mootorsae leiutaja on Boris Kabur. Metshanedeks kutsutakse palgasõdureid. Moraavia väravad on mäekuru Tšehhoslovakkias.

Mälumängu peakohtunik
PRIIT KASEPALU

TUTVUSTAME KOMSOMOLIJUHTE.

IGOR PIHELE, TP eriala II kursuse üliõpilane. Majandusteaduskonna komsomolijuht noored tunnevad teda kui teaduskonna komsomolijuhti.

* Kuidas sattusid Sa TPI-sse? Eriala valides mõtlesin eelkõige sellele, et tulevane töö oleks seotud inimestega. TPI-s tundus selleks kõige rohkem võimalusi andvat just TP eriala. Esialgu mõtlesin hoopis õppida juristik TRÜ-s, said tehtud ka sisseastumiseksamid, aga kaugemal kahjuks ei jõudnud perekonnaregistratsioonid ei lubanud end jagada

õppejõud plaanide läbivaatamisse, kui õigesti määravad vajaliku eksemplaarsuse. Oluline on ka, kui kiiresti nad seda teevad, sest bibliokollektorite tellimuste esitamise tähtajad on sageli väga lühikesed.

Tuleb ette, et kateedrisse saabunud tellimisplaani unustatakse ja tagastatakse suure hiline misega (kuu või enamgi). Sellisel juhul ei saa komplekteerimisosakond tellimuste täitmist garanteerida, järelkomplekteerimise võimalused on aga peaaegu minimaalsed. Nimelt keelavad «Turufondikaupade väikehulgimüügi eeskirjad asutustele, organisatsioonidele...» 1977. a. 1. augustist väikehulgimüügi korras müüa raamatukogudele ilukirjandust ja õpikuid (väljaarvatud müük bibliokollektoritest). Bibliokollektor rahuldab aga ainult õigeaegselt esitatud ettetellimised. 1977. aastast alates eraldab osa kirjastusi kiitsa temaatikaga väljaandeid, mida trükitakse ainult vastavalt ettetellimiste arvule. Raamatukauplustesse need müügil ei lähe ja hiljem ei ole neid võimalik hankida.

Raamatukogu algab komplekteerimisosakonnast. Nii öeldakse ja tööpoolest nii see ka on — kogu meie raamatukogus leiduvad kirjandus (raamatud, ajakirjad, infoväljaanded, tehnikakirjanduse erilaadid jne.) tellitakse ja võetakse arvele komplekteerimisosakonnas.

Kirjandust tellitakse mitmest erinevast allikast. Põhiosa raamatutest (55%) saadakse Tallinna Bibliokollektori kaudu, NSV Liidu keskkirjastuste («Высшая школа», «Машиностроение», «Политическая литература» jne.), liiduvabariikide kirjastuste («Науковая думка», «Белорус» jne.), kõrgõppeasutuste kirjastuste («Московский государственный университет» jne.) teemaplaanide alusel. Esimesed plaanid järgmise aasta tellimusteks saavad aprillis-mais, viimased oktoobris-novembris. Kahes kuu jooksul tuleb läbi vaadata ja tellimused vormistada umbes 80–90 teemaplaani alusel. Kuna tellimused kirjastuste plaanide järgi teeb raamatukogu referentide vahendusel tihedas koostöös kateedritega, oleneb tellimuste kvaliteet suuresti sellest, kuidas suhtuvad

IGOR PIHELE

Tallinna ja Tartu vahel.

Olen 24-aastane, keskkooli lõpetasin Tallinnas, tein sporti, mängisin võrkpalli ühes meeskonnas Viljar Looriga, kes on tänaseks TPI juba lõpetanud, ka samal TP erialal. Võrkpalli olen mänginud peaaegu 17 aastat, 8-aastasena läksin esimest korda trenni ja pole kordagi vahet pidanud. Alates 1967. aastast mängisin vabariigi koondises. Peale keskkooli kulul kaks aastat sõjaväeteenistusse. Spordile kulutaksin praegu veel kõik oma vaba aja, aga komsomolitöö ja EÜE ja pojad Priit ja Peter nõuavad oma osa.

* Mida annab Sulle ühiskondlik töö?

Ühiskondliku tööga puutusin tõsisemalt kokku just TPI-s, keskkoolipäevil ei jäänud spordi kõrval lihtsalt aega üle. Ettevalmistusosakonnas täitsin EO komsomolibüroos sekretäri asetäitja kohustusi õppe- ja kasvatustöö alal, ka rahvamaleva grupi juhtimine oli minu õlgadel. I kursusel olin teaduskonna komsomolibüroo sekretäri ase-

täitja ideoloogilise töö alal. Oma õpperühmas täidan ka rühmanemana ülesandeid.

* Mida arvad EÜE-st?

Sel aastal olen Põhja piirkonna komandör. Möödunud suvel olin Potalas Gliwice rühma komandör. Arvan, et EÜE on vajalik igale üliõpilasele. Praegu tundub, nagu malev järjest nooreneks: palju on rühmades I kursuse lõpetanud, IV–V kursuse tudengeid on väga vähe, aga ometi peaksid just nemad olema õpetajad, juba kogemustega kaader.

* Sul on palju igasuguseid ülesandeid ja kohustusi peale õppimise. Aga puhkeaeg?

Paar tundi võrkpalli on paras lõõgastumiseks. Selle ajaga suudan täielikult välismaailmast välja lülituda, siis olen täielikult võrkpalli päralt.

* Mis Sulle inimeses kõige rohkem meeldib, millist omandust hindad?

Ausust.

Vestelnud
PILLE-TRIIN VALGMÄE

Raamatukogu argipäevapoleelt

ajalehele. Lisaks tellitakse ajalehedaajakirjad TPI kateedritele ja allasutustele. Alates 1976. aastast vormistatakse Ajakirjanduslevi kaudu tellimused ka infoinstituti väljaannetele ja kateedritesse tellitavatele trükkikaartidele. Kuna tege- mist on suure tellimusega, vormistamine töömahukas ja tähtsajad lühikesed nagu raamatute tellimisel, oleme huvitatud sellest, et kateedrid oma vajadused juba aasta jooksul selgitaksid ja hiljemalt septembris algul esitaksid. Üks uuendus on siin uures veelgi — otse Moskvas tulevate ajakirjade (kataloogides on nende ajakirjade kaane välisküljel on antud nn kood — Eesti NSV-d tähistav 297–30 ja sellele järgnevad adressaati tähistav number. Sellele koodi märkimine tellimiskviitungil on kohustuslik, seepärast on meie vajalikud ka kateedritesse saabuval ajakirjade koodid.

1975. aastast alates on võimalik tellida kõikidesse NSV Liidu raamatukogudesse saabuval loodusteaduslike ja tehnikaalaste välisajakirjade koopiaid. Meie maa suuremad infoorganid (Üleliiduline Teaduslik-Tehniline Raamatukogu, Ehituse Teaduslik Infoinstituut jt.) saavad koopiaid välja 10 päeva jooksul peale ajakirja saabumist. Koopiaid tellitakse mahuka koondkataloogi ja erialaste infoinstituti- de perspektiivide alusel. Tellimused järgmiseks aastaks tuleb üldreeg- lina vormistada oktoobris-novembris. Sisukordade koopiaid põhjal on võimalik RVL teel tellida ajakirja originaaleksplaa-ri, vajaliku artikli koopia või Riiklikust Availikust Teaduslik-Tehnilisest Raamatukogust mikrofilm ajakirjast (mikrofilm) on võimalik tellida 63-st välisajakirjast).

1975. aastast alates on võimalik tellida kõikidesse NSV Liidu raamatukogudesse saabuval loodusteaduslike ja tehnikaalaste välisajakirjade koopiaid. Meie maa suuremad infoorganid (Üleliiduline Teaduslik-Tehniline Raamatukogu, Ehituse Teaduslik Infoinstituut jt.) saavad koopiaid välja 10 päeva jooksul peale ajakirja saabumist. Koopiaid tellitakse mahuka koondkataloogi ja erialaste infoinstituti- de perspektiivide alusel. Tellimused järgmiseks aastaks tuleb üldreeg- lina vormistada oktoobris-novembris. Sisukordade koopiaid põhjal on võimalik RVL teel tellida ajakirja originaaleksplaa-ri, vajaliku artikli koopia või Riiklikust Availikust Teaduslik-Tehnilisest Raamatukogust mikrofilm ajakirjast (mikrofilm) on võimalik tellida 63-st välisajakirjast).

Ajakirjanduslevi Tallinna agendu- ri kaudu vormistab komplekteerimisosakond igal aastal raamatukogu vajadusi silmas pidades tellimused ca 1300–1400-le ajakirjale-

(Järg 4. lk.)

7. aprillil kogunesid TPI aulasse elektronarvutite eriala lõpetanud noored insenerid, vanemate kursuste üliõpilased, kateedri rahvas ja külalised kolmandat korda oma erialapäevale. Kokkutuleku kaalukust tõstis TPI rektori akadeemik Boris Tamme kohalviibimine, kes esines ka avasõnaga. Rektor, kes ise on teatavasti üks Eesti silmapaist- vamaid arvutispetsialiste, sõnastas täpselt ja veenvalt noorte arvuti- inseneride ees seisvad ülesanded, andes sellega suunitluse järgnevale ettekannete sarjale.

Elektronarvutite kateedri dotsent U. Agur andis slaididega illustreeritud põgusülevaate maailma ja kodumaa arvutustehnika uudistest 1977. aastal ning arengutendentsidest. Sellele järgnesid konkreetsed ettekanded meie vabariigis toimuvast. Kübernetika Instituudi Arvutustehnika EKB asedirektor H. Tani tutvustas kohalviibijaid asutuse tegevussuundade ja kavade- dega. Büroo on veel üpris noor, ent juba asunud lahendama mahuka- ja kaalukaid ülesandeid mini- arvutite projekteerimisel ning nende baasil mitmekesiste spetsialiseeritud juht- ja kontrollistee- mude rajamisel. Juba praegu töö- tab seal mitmeid TPI elektronarvu- tite eriala lõpetanud, edaspidi on neid hoopis rohkem.

A. Roose ettekandest kuulsi- me, kuidas Eestis on hakatud korralda- ma arvutite tsentraalselt tehnilist hooldust, samuti mitmetest huvitavatest plaanidest tarkvaratööstuse ja -hoolduse käimaapanekuks. Täna- sest rääkides ei tohi unustada ka minevikku; seda tuletas meelde TRÜ Arvutuskeskuse juhataja J. Tapper — seati ju selles keskkuses üles esimehe arvuti Eestis. Rõhkem aga kuulsi sellelgi keskkuse täna- päevast ja üldisest arvutielust Tar- tust. Päeva kõige konkreetsema et- tekande tegi Eesti Radio Arvu- tuskeskuse juhataja asetäitja M. Sarv, tutvustades kuulajaid kesku- ses talitleva reaalajasüsteemiga — näide sellest, kuidas suhteiselt va- nanenud masinaist ja seadmeist saab loova mõtte abiga rajada igati moodsa ja meie oludes ainulaadse andmetöötlussüsteemi. Ettekannete rea lõpetas Sideministeeriumi Ar- vutuskeskust esindanud J. Liivak, lastes heita heita pilgu andmeside tänapäeva ja lähemasse tulevikku.

Arvutipäeva istung, millest võttis osa umbes 170 inimest, andis võ- maluse paari tunni jooksul heita põgus pilk meie arvutustehnika tänapäeva ja lähemasse tulevikku ning teritas kahtlemata noorte in- seneride silmaringi, võimaldades ka üliõpilastele piiluda tulevase elu- kute lävale ja teigitagustesse. Oh- tul veedeti rõõmsameelselt aega Taidlejate Majas.

dots. USTUS AGUR

Õnnitleme

Jüri Varvas

50

16. aprillil sai füüsikalise keemia kateedri juhataja dotsent Jüri Varvas 50-aastaseks.

Raoul Üksvärav

50

Tööstuse juhtimise ja planeerimise kateedri juhataja professor Raoul Üksvärav saab täna 50-aastaseks.

Meie instituudiga on juubilar seotud aastast 1947. Siis asus ta õppima TPI-sse, mille lõpetas 1952. a. kiitusega. R. Üksvärav täiendas end TA Majandusinstituudi aspirantuuris. 1957. a. omistati talle majanduskandidaadi kraad. 1956. aastast töötab juubilar meie instituudis.

Küüekümneandel aastatel tekkis Raoul Üksväraval huvi organisatsiooni ja juhtimise küsimuste vastu. Edukaks alguseks oli stažeerimine Ameerika

Peale Tallinna 10. Keskkooli lõpetamist astus juubilar 1947. a. Tallinna Polütehnilise Instituuti, mille keemioteaduskonna lõpetas 1952. a. insener-keemikuna. Aastatel 1952 kuni 1955 õppis J. Varvas aspirantuuris S. M. Kirovi nim. Uraali Polütehnilises Instituudis Sverdlovskis, kus ta kaitses ka 1955. a. kandidaadiväitekirja. Alates sellest ajast töötab juubilar meie instituudis. 1965. a. omistati talle dotsendi kutse.

Kui 1958. a. hakati ENSV-s looma pooljuhtseadiste tööstust, võttis sellest osa ka J. Varvas, abistades H. Pöögelmanni nim. Tallinna Elektrotehnika Tehast labori loomisel. 1963. a. alustati ka TPI-s J. Varvase initsiatiivil inseneride ettevalmistamist pooljuhtmaterjalide tehnoloogia erialal. Vastava õppejõudude kaadri komplekteerimist ja õppelaborite sisustamist asus organiseerima J. Varvas. 1968. a. lõpetaski instituudi uue eriala esimene lend. Samal kevadel loodi TPI-s taas füüsikalise keemia kateeder, mis hakkas profileerima pooljuhtmaterjalide tehnoloogia eriala ja mille juhatajaks valiti dots. J. Varvas.

Rea aastate vältel on J. Varvas olnud NSVL Kõrgema ja Keskerihariduse Ministereiumi pooljuhtmaterjalide tehnoloogia meetodilise komisjoni liige.

Edukas on olnud juubilariteaduslik tegevus. Tema juhtimisel pandi alus originaalsele uurimissuunale — pooljuhtmaterjalide kristallvõre defektide ja nende mõju uurimisele kristallide elektrofüüsikaliste omadustele.

Dots. J. Varvase juhendamisel on kaitsitud viis kandidaadiväitekirja, tema juhitan uurimissuund kuulub instituudi tähtsamate uurimissuundade hulka. J. Varvas on ka NSVL TA pooljuhtide keemia ja tehnoloogia teadusliku nõukogu liige ja ENSV TA juures asuva pooljuhtide probleemkomisjoni esimees.

Pika teenistusaaja vältel TPI-s on juubilar täitnud väga mitmesuguseid ühiskondlikke kohustusi. Ta on olnud keemioteaduskonna ametiühingubüroo esimees, teaduskonna parteibüroo liige ja sekretär, viimastel aastatel juhib ta teaduskonna rahvakontrolli gruppi.

Meeldivamaks vaba aja veetmise mooduseks peab juubilar kalapüüki. Ta on instituudi kalaspordisektsiooni aktiivne liige ja kaitsnud palju kordi instituudi spordiüht.

Õnnitleme Jüri Varvast juubeli puhul ja soovime talle tugevat tervist ja töötatet veel paljudeks aastakümneteks.

Füüsikalise keemia kateeder

JAAK TAMBERG KAITSES VÄITEKIRJA

5. aprillil kaitses Eesti NSV TA Majanduse Instituudi erialanõukogu ees oma kandidaadiväitekirja töömise ökonomika ja organiseerimise kateedri assistent Jaak Tamberg. Väitekirja teemal «Tööstingimuste parandamine, juhtimise ja planeerimise organiseerimise täiustamine tööstusettevõttes (Eesti NSV masinaehitusettevõtte näidetele)» valmis majanduskandidaat dotsent J. Põminõhi teaduslikul juhendamisel ja pälvits nii ametlike oponentide majandusdoktor professor A. Veinbergi (Riia PI) ja majandusdoktor

professor H. Müüri (TRU) kui ka arvukate sõnavõtjate kiitva hinnangu. Ka erialanõukogu positiivne otsus oli üksmeelne.

Tänapäeval on tööstingimuste kujundamine äärmiselt aktuaalne, mitmetahuline ja sügavsisuline probleem. Arenenud sotsialismi tingimustes seostuvad majanduslikud ülesanded järjest enam sotsiaalsega.

Hüvede hulga suurendamise ja nende kvaliteedi tõstmise kõrval peavad ettevõtted üha enam arvestama oma rolli töötajaskonna kujundamisel, tootmistöö korraldamisel töötajale sisuka rahuldust pakkuva tegevusena. Vaid sel tingimusel võime rääkida inimeste loomupärase tegevusvabaduse rahuldamisest tootmisgevuses, tööst kui esmasest eluvajadusest, kogu sotsialistliku elulaadi täiustamisest. Sellest tuleneb ka tööstingimuste parandamise probleemi senisest märksa laiemast mõistmisest, süsteemse analüüsi ning inimese tööalase tegevuse antropotsentrilise käsitlisme vajadus.

Ulatusliku ja oskuslikult töödeldud lähtematerjali põhjal on dissertatsioon esitatud kaalukaid järeldusi ja ettepanekuid tööstingimuste parandamiseks nüüdisajal.

Jaak Tamberg on sündinud 1940. a. Tallinnas. Lõpetanud 1964. a. TPI majandusteaduskonna masinaehituse ökonomika ja organiseerimise erialal, asus ta tööle meie instituudi töökaitse laboratooriumi juhatajana. 1966. a. valiti ta töömise ökonomika ja organiseerimise kateedri assistendiks. Sellel ametikohal väikesel vaheajaga (aspirantuur samas kateedris 1970.—1973. a.) on töötanud tänaseni.

Õnnitleme tagasihoidlikku ja töökat kolleegi tubli saavutuse puhul!

Töömise ökonomika ja organiseerimise kateeder

Ühendriikides aastail 1963—1964. Tollest ajast alates on kestnud pidev tegevus selles valdkonnas nii teoreetilises kui praktilises suunas. Teoreetilises suunas üheks vaheetapiks oli 1968. aastal kaitsitud doktoritöö «Majandusorganisatsioonide ülesehituse ja juhtimise probleemid (Ameerika Ühendriikide koöperatsioonide ja kompaniide materjalide põhjal)».

Jürgnevalt algas tööstuse juhtimise ja planeerimise kateedri ja tööstuse planeerimise eriala väljaarendamine. Täna on TP eriala, mille profüleeriva kateedri juhatajaks tänane juubilar on 1969. aastast, saanud üldtuntuks ja üheks populaarsemaks majandusteaduskonnas.

Prof. R. Üksvärava juhendamisel on töötanud ja töötab ka praegu suur hulk aspirante. Neist viis on juba majandusteaduse kandidaadid. Samuti on kateedrisse koondatud rida noori õppejõude, kellele juubilar usaldab vastutusrikkaid ülesandeid.

Raske on kokku arvata, palju R. Üksvärav on pidanud loenguid organisatsiooni ja juhtimise probleemidest või palju on tema käe all olnud majandusjuhate kvalifikatsiooni tõstmas. Lisaks arvukad lepingulised uurimistööd ja konsultatsioonid. Võib julgesti väita, et märgatavale nihkele organisatsiooni ja juhtimise taseme ja kultuuri tõstmisel vabariigi majandusorganisatsioonides pani aluse just prof. R. Üksvärava energiline ja väsimatu tegevus.

Saavutatud teoreetilise taseme ja ka praktilise tegevuse tule-

muste tunnustajaks on olnud juubilar kuulumine mitmetesse NSVL juhtimisprobleemide delegatsioonidesse. Nii on ta viibinud USA-s, Soomes, Sveisits ja Ungaris. Samuti on TPI-l olnud au vastu võtta nii Skandinaavia kui Ameerika juhtimiskonsultante.

Prof. R. Üksvärav on aktiivselt osalenud ka ühiskondlikus tegevuses. Ta kuulub mitmetesse teaduslikesse nõukogudesse ja komiteedesse ka väljaspool meie instituuti.

NSVL TA organisatsiooni ja juhtimise nõukogu, NSVL TA Teaduse ja Tehnika Progressi Majandusprobleemide Teadusliku Nõukogu Eesti filiaal, ENSV MN juhtimise ja planeerimise osakonna majandus- ja õiguse nõukogu, ENSV TTÜN juhtimiskomitee. Ta on ühiskondlikel alustel ka veel EKP Tallinna Linnakomitee Marksismi-Leninismi Ülikooli kateedrijuhataja.

Juubilar on kogu elu pidanud lugu spordist, praegugi lööb ta kaasa õppejõudude ning pallimeeskonnas «Kapa» ning kui tarvis, toetab ka kateedri meeskonda.

Kes palju suudab, sellelt ka palju nõutakse, kellelt palju nõutakse, see ka palju suudab. Prof. Raoul Üksvärava puhul on need kaks mõtet õnnelikult ühendatud.

Et kõik sama hooga jätkuks, selleks soovime Sulle ka edaspidiseks jõudu, tervist ja rõõmsat meelt! Täna aga — palju õnne!

Kolleegid kateedrist

Raamatukogu...

(Algus 3. lk.)

Kirjanduse muresemiseks raamatukogusse kasutab komplekteerimisosakond veel mitmeid allikaid ja mooduseid. Tellime kirjandust ettemaksu ja luna teel NSV Liidu uurimisasutustelt ja raamatukauplustelt, kodumaise vahetuse korras saadavad meile vajalikke väljaandeid 60—70 partnerit (NSV Liidu kõrgkoolide raamatukogud, liiduvabariikide TA raamatukogud jne.). Välisvahetuse korras saabub kirjandust 28 riigist. Valuutatellimused koordineeritakse vabariigi suuremate raamatukogude vahel. Meil on olemas ülevaade enam-vähem kogu kirjandusest, mis NSV Liidus välja antakse, osaliselt ka välismaal väljaantavast kirjandusest. Kõike seda, mis on vajalik TPI teadus- ja õppetöö suundades, me ka tellime. Kuna meil kõik tellimused vormistatakse raamatukogu kaudu, siis pole ka millegagi põhjendatud mõningate kateedrite umbusk raamatukogu vastu, mis väljendub eelkõige selles, et kirjandust tellitakse iseseisvalt, ilma raamatukogu vahendusega, sageli isegi kontrollimata, kas raamatukogus on tellitav raamat olemas või ei. Nii oleme saanud suurema saadete raamatuid, mida me pole tellinud ja mida meie kogus on piisavalt.

Raamatukogu sektorijuhataja VIRVE LELUMES

TIPIKAS!

Oled kindlasti huvitatud OMA TEADUSKONNA märgist. On ju väga kena, kui see märk kaunistab Sinu halli tekkliit.

Seejärest: TULE LÕO KAASA TEADUSKONNAD E MÄRKIDE KAVANDITE KONKURSIL!

Kavandil peab olema lühend TPI ja teaduskonna tunnustähed (A, L, M, T, E, K).

Kavand võib olla esitatud kolmes värvis, minimaalne läbimõõduga 2 cm.

Osaleda võivad kõik asjast huvitatud.

Kavandid esitada teaduskonnade komsomolibüroodele 20. MAIKS.

Täpsemat informatsiooni tingimuste kohta saab ehitusteaduskonna komsomolibüroost.

Paremaste kavandite autoreid premeeritakse.

E-TEADUSKONNA KOMSOMOLIBÜROO

TPI LEIUNDUSTEGEVUSE ÜLEVAATUSE TINGIMUSED

NLKP XXV kongress kavandab abinõud NSVL rahvamajanduse edasiseks arenguks käesoleval kvaliteediviisaastakul. Leiundustegevuse kui tehnika progressi ühe peamise tõukejõu intensiivistamiseks korraldab TPI ÜLRÜ algorganisatsioon koos TPI administratsiooniga järjekordse leiundustegevuse ülevaatuset.

Ülevaatuset käigus selgitatakse välja parimad leiurid, ratsionaliseerijad ja allasutused eraldi leiutus- ja ratsionaliseerimistegevuse alal. Samuti selgitatakse välja parim noor leiur (kuni 30-a.), parim naisleiur ja parim leiutus ning ratsionaliseerimistepanek. Kokkuvõtet tehakse 10. jaanuariks 1979 ja avaldatakse «Tallinna Polütehnikus».

Kokkuvõtete arvestusperiood — 1. 01. 1978. kuni 31. 12. 1978. Arvestatakse ainult neid prioriteedidõendeid, positiivseid otsuseid, juurutusakte ja litsentsimüügilepinguid, mis on TPI-sse saabunud arvestusperioodil, kuid ei ole arvestuse võetud eelmises ülevaatuses. Ratsionaliseerimistepanekute taotlusi arvestatakse tunnustuse väljaandmise aja järgi.

Iga leiutise või ratsionaliseerimistepaneku autor saab punkte sõitumata kaasaõrivate arvust.

Allasutuste paremusjärjestuse määramisel summeeritakse iga allüksuse töötajate (ka lahkunud) kogutud punktid ja jagatakse kõrgharidusega töötajate arvuga antud allasutuses. Teise allasutusse siirdumisel võetakse punktid arvesse ainult uue töökoha järgi.

Parimat ratsionaliseerijat premeeritakse 50 rublaga.

Ülevaatuset juhivad ÜLRÜ TPI algorganisatsiooni nõukogu koos TPI patendiosakonnaga, kes selgitab ka käesolevate tingimustega lahendamata jäänud probleeme.

Ülevaatuset kokkuvõtte teeb ÜLRÜ TPI algorganisatsiooni nõukogu ja TPI patendiosakond koos TPI rektoraadi, partei- ja a/ü-komiteega.

Täna sündamest kõiki, kes mind juubeli puhul õnnitlesid ja nii palju ilu valmistasid.

OSKAR LAASMAA

Vastutav toimetaja G. HAZAK

«Таллинский политехник», орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института.

Trükkkoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk t. 40/42. Rind 2 kop.

MB-02794

Тел. № 923.

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT •

Üks mees ütles, et aprillil pidi märtsist külmem olema, kuid vaevalt keegi enam suusatama läheb. Muidugi võivad entusiastid oma lõbudeks maa valgeks värvida ja suusad ka ära müürida, kuid meie loeme hooaja lõpetatuks ja teeme väikese kokkuvõtte.

Sel aastal toimusid järjekordsed MM-võistlused suusatamises Lahtis. Üheaegselt MM-võistlustega olid mitmel teaduskonnal oma suusapöevad.

Ilmad olid neil päevil suurepäraseid ja televisiooniülekanned selged, istu või terve päev toos. Aga ei istunud — sajad tipikad haarasid suusad ja keppeid, näitemaks oma sisu.

Teaduskonnade suusavõistluste protokollis oli 1136 nime,

KARIKAS MAJANDUSELE!

arv, mis teeks au nii mõnelegi Araabia või Aafrika suurriigile, kuid arvestades meid kui suusarahvast on üliõpilaste osavõtt — 23% massist — massilisuse kohta vähevõitu.

Suusamaratonis Tallinn—Keila—Tallinn osalesid teiste võistlejate kõrval ka 54 tudengit. See arv oli väike (vabandab vahest ehk vilets ilm).

Spordisektor võttis kõike eelpool mainitud arvesse ELKNU TPI Komitee rändkarika väljaandmisel talviste suusajõutuste eest (teaduskonnade suusapöevad, teatesuusatamised ja Tallinn—Keila—Tallinn suusamatk).

Varem on karikes olnud ehitusteaduskonna (Võidupüha

matka eest) ja keemioteaduskonna (sügiseste massiürituste eest) käes. Nüüd on kord jõudnud majandusteaduskonna kätte. Lõplikus paremusjärjestuses on toodud üritustes osavõtjate protsent teaduskonna üliõpilaste üldarvust: T — 34,0%, L — 28,8%, M — 25,9%, E — 23,6%, K — 18,8%, A — 10,9%.

MEELESPEA!

Kaugel ei ole Võidupüha matk ja siis on karikal jälle aeg vahetada omanikku!

Komsomolikomitee spordisektori juhataja TARMO VEER TP-41

Teinofuse aadress: Tallinn 200 026, Ehitajate tee 5, TPI, 5. hoone, tuba 410, tel. 562-726.